

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložila studentka: Simona Podskalská

Název práce: Konverzní terapie ve Spojených státech amerických

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):
PhDr. et Mgr. Kryštof Kozák, PhD.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce se věnuje konverzním terapiím v USA, což jsou kontroverzní praktiky zpravidla s cílem změnit sexuální preference jedinců na heterosexuální. Práce nejprve představuje historii tohoto fenoménu v kontextu léčby homosexuality jako oficiální duševní poruchy. Poté poukazuje na využívání i zneužívání této formy terapie církvemi a náboženskými společnostmi, které považují homosexualitu primárně za hřích, který vzniká svobodnou volbou jedince. Důležité jsou případové studie dvou států, které už konverzní terapii u nezletilých postavily mimo zákon, a to včetně nábožensky jinak poměrně konzervativním Utahu. V závěru pak autorka konverzní terapii zhodnocuje a zamýšlí se nad její nebezpečností.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Téma práce je poměrně náročné, neboť vyžaduje jak teoretické uchopení obecného problému konverzní terapie, tak jeho politických a náboženských souvislostí. Autorčin tvůrčí přístup spočívá v analýze jednotlivých příkladů konverzní terapie ve světle teoretických a etických východisek. Argumentace autorky je relativně jasná a vychází z odpovídajících zdrojů. Práce má víceméně logickou strukturu, nicméně zařazení konverzního znásilnění na počátek práce není řádně zdůvodněno.

Z teoretického hlediska se autorka mohla trochu strukturovaněji věnovat obecnějším a koncepčním úvahám ohledně konverzních terapií, kde je paradoxní postoj části LGBTQ+ komunity, která zastává v zásadě esencialistická hlediska při vzniku homosexuality, ale zároveň je na straně konstruktivismu v případě obecnější otázky genderové identity. Z hlediska použité metody je práce převážně analytická, což odpovídá vytyčeným cílům. Práce s prameny a literaturou je na adekvátní úrovni, autorka mohla více zdůraznit i teoretickou akademickou debatu na dané téma. Práce neobsahuje přílohy.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Jazykový projev autorky je dobrý, v textu se objevují překlepy pouze velmi sporadicky, například „což z něj činí kom do budoucna“ na str. 39. či „byli dominantně věřící“ na str.15. Stylisticky je práce také na dobré úrovni. Citace a odkazy na literaturu odpovídají standardům vyžadovaným pro bakalářskou práci. Grafická úprava je také na odpovídající úrovni. Práce obsahuje vyžadované formální náležitosti.

4. KONTROLA ORIGINALITY TEXTU

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:
 Theses Turnitin Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly: Výsledek kontroly v systému Turnitin neodhalil zásadní shodu práce s jinou prací.

5. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Celkově se jedná o kvalitně zpracovanou bakalářskou práci na relativně náročné téma. Mezi silné stránky práce patří zpracování jednotlivých konverzních terapií a jejich možných důsledků. Legislativní příklad úpravy byl vhodně zpracovaný. Mezi slabší stránky práce bych zařadil určitou nekonceptnost v systematizaci konverzních terapií. Genderově afirmativní terapie, které například pomáhají lidem vyrovnat se s jejich menšinovou orientací z hlediska LGBTQ+ komunity problematičké nejsou, i když se může jednat o konverzní terapie svého druhu.

Práci by pomohlo jasnější zaměření například na čistě *ex-gay* konverze a jejich vysokou problematičnost. Sekce o konverzním znásilnění patří stále spíše do oblasti trestního práva. Diskuse ohledně homosexuality jako léčitelné psychické choroby je závažným specifickým problémem, který by zasluhoval buď hlubší rozbor nebo samostatnou práci. Autorčino tvrzení „Také se odvolává na rasistickou obraznost a jazyk, aby naznačilo, že boj o práva LGBTQAI+ osob rozděluje rasisty od ne rasistických lidí.“ ze str 30 by chtělo trochu vysvětlit.

Věta „vypráví příběh chlapcovy cesty k homosexuálnímu stylu života skrze proces *ex-gay* konverze.“ je matoucí, k heterosexuality, ne?

Autorka analyzuje jednotlivé konverzní terapie poměrně originálním způsobem. Celkově se cílů práce podařilo dosáhnout pouze částečně kvůli neúplné systemizaci různých konverzních terapií.

6. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Máme alespoň rámcovou představu, kolik konverzních terapií v současnosti v různých státech probíhá?
2. Jak byste určila hranici mezi legitimní genderově afirmativní terapií a nelegitimní konverzní terapií z hlediska teoretických hledisek esencialismu a konstruktivismu?
3. Jak silné je reálně *ex-gay* hnutí a jaké má výsledky?

7. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (A-F):

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení B-C v závislosti na průběhu obhajoby.

Datum: 25.8.2023

Podpis: Kryštof Kozák, v.r.

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.